

2013-05-06

Miljödepartementet

Remiss: Bevarande av biologisk mångfald – instrument och omfattning

Svenska Jägareförbundet får med anledningen av ovan rubricerad remiss anför följande:

Sammanfattning

Svenska Jägareförbundet, nedan kallat Förbundet, välkomnar en sammanställning över vilka olika instrument som finns för att bevara den biologiska mångfalden. Detta är ett mycket viktigt arbete.

Jakt är en form av markanvändning och ett av de viktigaste verktygen för förvaltningen av viltstammarna. Därmed är det nödvändigt att regelverket för jakt tas upp bland instrumenten för att bevara och hållbart bruka den biologiska mångfalden. Tyvärr är dock beskrivningen av gällande regelverk och praxis för jaktens tillämpning i rapporten fullständigt felaktig. Denna del måste ovillkorligen arbetas om helt för att ge en korrekt bild.

Inledning

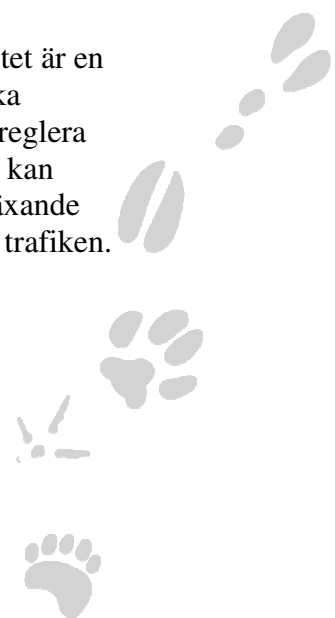
I allt väsentligt bedrivs allmän jakt efter vanligt förekommande arter. Viltet är en resurs, och jakten är en viktig form av hållbart brukande av den biologiska mångfalden. Vidare finns det i många fall ett samhälleligt intresse av att reglera och begränsa populationsstorlekarna av det jaktbara viltet. Sådana behov kan exempelvis uppstå för att begränsa skador på växande skog, skador på växande grödor, skador på skyddade arter eller för att minska antalet viltolyckor i trafiken.

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma, SE-611 91 Nyköping · Tel: 0155-24 62 00 · Fax: 0155-24 62 50

Plusgiro: 152292-9 · Bankgiro: 566-6755 · Org. nr: 802001-6658

www.jagareforbundet.se

Gynnsam bevarandestatus

Regelverket kring jakten beskrivs i rapporten under punkten *Regleringen av jakt* i kapitlet *Långsiktigt bevarande genom generella beslut om markanvändning*. På sidan 36 står ”Utgångspunkten är att allt vilt är fredat och allmänna jakttider meddelas endast för slag av vilt som har en gynnsam bevarandestatus i landet.”

Detta är helt felaktigt. Vilka arter som definieras som jaktbara beslutas av regeringen efter samberedning mellan Landsbygds- och Miljödepartementen. Utgångspunkten för hanteringen är arternas populationsbiologi, samt etiska avgöranden baserade på biologiska grunder. Arternas värde som jaktbar resurs samt andra samhällshänsyn vägs också in i bedömningen. För fåglar tas även hänsyn till Fågeldirektivet, som bland annat är avsett för detta ändamål. Olika ideella naturvårds- och jägarorganisationer är med i processen, tillsammans med relevanta myndigheter.

”Gynnsam bevarandestatus” (GYBS) är ett begrepp som stammar från Art- och habitatdirektivet och dess tillämpningar. Strikt sett gäller direktivet och begreppet endast för de arter av ”gemensamhetsintresse” som tas upp i direktivets bilagor. GYBS är därmed varken tillämbart på våra vanligare däggdjur, eller på fåglar som istället omfattas av Fågeldirektivet. I det senare tas inte GYBS upp som begrepp, men däremot specificeras vilka arter som får jagas inom enskilda medlemsstater. Därmed stämmer inte påståendet på sidan 30 ”*Skyddet för arterna är starkast vid ändrad markanvändning och gäller inte vid jakt och fiske*” för fåglar. Motsvarande del saknas dock för däggdjur i Art- & habitatdirektivet.

För vilt är därmed GYBS något som bara fastställs för särskilt skyddsvärda däggdjur. Så vitt Förbundet vet är de enda viltarter som jagas och som har en fastställd GYBS brunbjörn och lodjur. För den absoluta merparten av det jaktbara viltet varken kan eller kommer GYBS att fastställas. Vidare är ett av de kriterier som enligt kommissionen skall användas för att fastställa GYBS att arten inte minskat sedan medlemsstaten gick med i EU. Därmed skulle exempelvis rådjur och älg inte längre kunna jagas i Sverige, om det fanns ett krav på att jaktbara arter skall ha gynnsam bevarandestatus. Det förefaller knappast ligga i jägarkårens, samhällets eller i Skogsstyrelsens intresse.

För- och nackdelar för bevarandet av den biologiska mångfalden

På samma sida i remissen står även: *Jakten har en direkt inverkan på de arter som jagas, men även en indirekt påverkan, dels genom att de jagade arternas populationsstorlek påverkar andra arter, dels genom att jakten i sig kan innebära störning av andra arter än de som jagas. Reglerna avser endast jakt per definition och inte exempelvis skydd eller vård av viltets miljöer.*

Även detta påstående är direkt felaktigt. Enligt Jaktlagen gäller:

4 § Viltet skall vårdas i syfte att bevara de viltarter som tillhör landets viltbestånd och de fågelarter som tillfälligt förekommer naturligt i landet, och
- främja en med hänsyn till allmänna och enskilda intressen lämplig utveckling av viltstammarna.

I viltvården ingår att genom särskilda åtgärder sörja för att viltet får skydd och stöd och att anpassa jakten efter tillgången på vilt. För att åtgärderna utförs och anpassningen sker svarar markägaren och jakträttshavaren. Lag (1997:343).

Vilt är alla vilda fåglar och däggdjur, och dessa skall följaktligen jakträttshavaren och markägaren vårda. Det gäller inte bara jaktbart vilt, utan allt vilt. Det gäller inte heller bara jakt som enligt Jaktlagen definitionsmässigt är en del av viltvården. Istället skall jakträttshavaren och markägaren tillsammans skapa goda miljöer för allt vilt. Viltet får inte heller ofredas i onödan utan ska visas hänsyn.

Modern viltvård strävar efter att skapa ett varierat landskap, rikt på biologisk mångfald helt i enlighet med Jaktlagens intentioner. Undersökningar från SLU och Uppsala universitet visar att den svenska jägarkåren lägger ned 350 miljoner på viltvård om året, och nästan 6000 årsverken ideell arbetstid. Det motsvarar en budget i paritet med Naturvårdsverkets ramanslag. I årsverken är det dubbelt så mycket som antalet anställda vid Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket tillsammans. Samtidigt viltanpassar 50 000 jagande skogsägare sitt brukande, vilket skapar variation i skogslandskapet. Sextiofemtusen jägare har viltåkrar, vilket skapar variation i odlingslandskapet. Till detta skall läggas viltvatten och ett viltanpassat jordbruk med gröna korridorer, osprutade och ogödslade remsor, välskötta skogsbryn och så vidare.

Viltvård och jakt är en viktig del i ett multifunktionellt brukande av landskapet och medför uppenbara vinster för den biologiska mångfalden och landskapsbilden. Jakt definieras inte för inte som en ekosystemtjänst inom Jordbruksverkets projekt "Mångfald på slätten. Jakt är även ett förvaltningsverktyg bland många andra inom den offentliga naturvården.

Svenska Jägareförbundet vill uttrycka sin förvåning över den bristande kvaliteten i alla delar av remissen som tar upp frågor som rör jakt, viltförvaltning eller jaktlagstiftning. Dessa delar måste skrivas om fullständigt.

För Svenska Jägareförbundet

Daniel Ligné
Riksjaktvårdskonsulent

Fredrik Widemo
Vilt- & naturvårdsstrateg

